

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: T. K.**, zastoupen Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem, se sídlem Františkánská 7, Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 2. 2005, č. j. 60 Az 158/2004 - 76,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 2. 11. 2004, č. j. OAM - 667/LE - B02 - B04 - 2004, byla žádost žalobce o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu jsou problémy se soukromými osobami, od kterých si žadatel v zemi původu vypůjčil peníze na podnikání a po návratu do Kyrgyzstánu se obává věřitelů. O udělení azylu na území České republiky žádá také proto, aby tady nějakou dobu přečkal.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce v zákonné lhůtě žalobu, kterou napadl rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu výroku o zamítnutí jeho žádosti o udělení azylu

jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Žalobce namítl, že správní orgán nesprávně posoudil skutkový stav věci a porušil tak ustanovení § 3 odst. 3, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“). Žalobce v žalobě uvedl, že v případě návratu do Kyrgyzstánu je ohrožen na životě, hrozí mu smrt a mučení ze strany kyrgyzské mafie. Stát mu není schopen zajistit ochranu, neboť policie buď přímo podle jeho tvrzení s mafií spolupracuje nebo její činnost toleruje. Statut žalobce ve vlasti lze posuzovat jako příslušnost k sociální skupině podnikatelů, byl pronásledován kvůli svému zaměstnání ze strany soukromých osob, které mohou být nositeli pronásledování relevantního z hlediska posouzení žádosti o azyl. Dále žalobce namítl porušení ustanovení § 12 a § 91 zákona o azylu s tím, že se domnívá, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu a pro vztažení překážky vycestování ve smyslu citovaných ustanovení zákona. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

O žalobě rozhodl Krajský soud v Plzni rozsudkem č. j. 60 Az 158/2004 - 76 ze dne 8. 2. 2005 tak, že žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozsudku uvedl, že se ztotožňuje se závěrem správního orgánu, jež žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť důvodem žádosti o udělení azylu jsou problémy se soukromými osobami, od kterých si žadatel v zemi původu vypůjčil peníze na podnikání a po návratu do Kyrgyzstánu se obává věřitelů a na území České republiky chce nějakou dobu přečkat.

Proti uvedenému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) dne 7. 3. 2005 kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a zjistil, že kasační stížnost je podána včas. Rozsudek byl doručen ustanovenému zástupci pro řízení o žalobě před krajským soudem dne 18. 2. 2005 a dne 21. 2. 2005 zvolenému advokátovi na základě udělené plné moci ze dne 3. 2. 2005, jež byla osobně doručena krajskému soudu 9. 2. 2005. Pro posouzení, zda kasační stížnost je podána včas, je rozhodné doručení advokátovi, jehož si stěžovatel sám zvolil pro zastupování v žalobním řízení, neboť zvolil-li si účastník jiného zástupce, platí, že tím také vypověděl plnou moc dosavadnímu zástupci (§ 28 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.). Uvedený postup lze vztáhnout i na případ, kdy účastníku řízení byl advokát ustanoven soudem. Jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uplatnil stížnostní důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel v kasační stížnosti především uplatňuje důvod obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a tvrdí, že krajský soud, stejně jako žalovaný, nesprávným způsobem posoudil právní otázku, a sice zda je možno na případ žalobce vztáhnout ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Stěžovatel je přesvědčen, že na základě skutečností, které uvedl, je dán důvod k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona, neboť patří do sociální skupiny nečlenů zločineckých struktur a je těmito strukturami pronásledován právě z toho důvodu, že není členem těchto struktur a domovský stát tuto situaci toleruje. V této souvislosti upozorňuje též na čl. 65 „Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíka“, a podává svůj výklad „pronásledování“ s tím, že i když v citovaném dokumentu je uvedeno, že pronásledování se týká za normálních okolností kroků, které podnikají orgány nějaké země, tak může být podle jeho mínění za pronásledování považováno páčání diskriminačních či jinak postihujících činů některých složek místního obyvatelstva. Důvod k podání kasační stížnosti stěžovatel dále spatřuje v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., když má

za to, že žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování a na základě takto zjištěného skutkového stavu nebylo možné ve správním řízení o udělení azylu spravedlivě rozhodnout. Žalovaný zcela nerespektoval situaci žadatele o azyl, který má jen velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o perzekuci v domovské zemi, a krajský soud tuto skutečnost ponechal bez povšimnutí. Konečně důvod podání kasační stížnosti stěžovatel spatřuje v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., když je toho názoru, že krajský soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení, předcházející podání žaloby, netrpělo procesní vadou. Stěžovatel je přesvědčen, že žalovaný se porušení správního řádu dopustil minimálně tím, že nedostatečným způsobem provedl dokazování ve věci a jeho rozhodnutí neodpovídá ustanovení § 47 odst. 3 citovaného předpisu, neboť odůvodnění je nedostatečné. Stěžovatel se dále domnívá, že splňuje zákonné podmínky pro přiznání překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu, kterými se podle jeho mínění žalovaný, ani krajský soud v odůvodnění svých rozhodnutí nezabývali.

Ze shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, což odůvodnil tím, že aby mohl uplatňovat svoje procesní práva u soudu, potřebuje být i nadále přítomen v České republice.

Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožňuje se závěry Krajského soudu v Plzni. Uvádí, že jak rozhodnutí správního orgánu, tak i rozhodnutí krajského soudu byla vydána v souladu s právními předpisy, a odkazuje na obsah správního spisu, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné ve správním řízení, a na vydané rozhodnutí. Správní orgán dále uvedl (s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Azs 20/2004 ze dne 5. 3. 2004), že důvodem pro zařazení do fenoménu „sociální skupiny“ nemůže být takový sjednocující znak, jako je nečlenství ve zločineckých strukturách. Potíže se soukromými osobami, které žadatele o azyl v zemi původu vydíraly a vyhrožovaly mu fyzickou likvidací (s odkazem na skutečnost, že stěžovatel neřešil svoji osobní situaci pomocí kompetentních státních orgánů země původu), nelze považovat za relevantní důvody pro udělení azylu na území České republiky, neboť stěžovatel neuváděl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být v zemi původu vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

Kasační stížnost proto žalovaný považuje za nedůvodnou, stejně tak i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uplatnil stížnostní důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 písm. a) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen. Podle § 103 odst. 1 písm. b) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí

vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správního skutkového závěru, ve spise obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správního skutkového závěru. Podle § 103 odst. 1 písm. d) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že krajský soud při vlastním přezkoumání žalobou dotčeného rozhodnutí správně vyšel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který správně po právní stránce posoudil a zabýval se výrokem napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu a shodně s tímto soudem má za to, že stěžovatelem uváděné důvody pro udělení azylu, a to jak v řízení před správním orgánem, tak potom obdobně i v řízení před soudem, nelze zařadit pod žádný zákonný důvod, pro který lze podle zákona o azylu žadateli azyl udělit, anebo jinak řečeno, na jehož základě je na udělení azylu právní nárok. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tak Krajský soud v Plzni právní otázku v předcházejícím řízení posoudil správně. S ohledem na uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud správně vyšel z toho, že stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, takže žalovaný správně jeho žádost o azyl zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. S námitkami stěžovatele se krajský soud náležitým a vyčerpávajícím způsobem v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádal.

Ostatně stěžovatelem uváděné problémy se soukromými osobami, od kterých si žadatel v zemi původu vypůjčil peníze na podnikání a po návratu do Kyrgyzstánu se obává věřitelů, a dále přání nějakou dobu přečkat na území České republiky, není důvodem, který je podřaditelný pod ustanovení zákona o azylu, neboť uváděné problémy nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy jeho rasou, národností, náboženstvím, příslušností k určité sociální skupině, či zastávanými politickými názory, a nejsou proto důvodem pro udělení azylu.

Neobstojí tedy ani námitka týkající se nevztažení překážky vycestování, neboť překážka vycestování se v souladu s ustanovením § 28 zákona o azylu posuzuje pouze v případě neudělení nebo odnětí azylu. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu nelze považovat za rozhodnutí o neudělení azylu ve smyslu § 28 tohoto zákona. Za takové lze považovat pouze rozhodnutí, kterým Ministerstvo vnitra rozhodne o neudělení azylu pro nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 téhož zákona po věcném posouzení důvodů tvrzených žadatelem o azyl. Z tohoto důvodu neshledal Nejvyšší správní soud v postupu žalovaného v daném případě žádné pochybení a ani krajskému soudu nelze vytýkat, že se otázkou splnění podmínek pro udělení azylu řádně ve svém rozsudku nezabýval, neboť v případě zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné by bylo rozhodování podle citovaných ustanovení zákona o azylu nadbytečné. Rovněž námitka, že stěžovatel splňuje podmínky pro udělení

azyly s odkazem na čl. 65 dokumentu - „Příručka k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíka“, vydaného Vysokým komisařem pro uprchlíky v lednu 1992 v Ženevě, je nedůvodná. Neobstojí ani námitka stěžovatele týkající se tvrzené příslušnosti k sociální skupině nečlenů zločineckých struktur a jeho pronásledování z tohoto důvodu v domovském státě, neboť ani tato nebyla uplatněna v žalobě, a proto se jí Nejvyšší správní soud nezabýval.

Podle ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se Krajský soud v Plzni napadeným rozsudkem nedopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Krajský soud nepochybil, jestliže považoval rozhodnutí žalovaného za zákonné a neshledal na něm vady řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Důvodnými nebyly rovněž shledány námitky stěžovatele o tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Žalovaný správní orgán i Krajský soud v Plzni postupovaly správně, když důvody uplatňované stěžovatelem neshledaly jako důvody k udělení azylu a podle toho rozhodly.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladu řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu